

úroveň 1	A M L E S O P U I
úroveň 2	T J Y N V Z D K Š R O U A U E U
úroveň 3	C H B
úroveň 4	Č Ž Ř
úroveň 5	CH F G
úroveň 6	Ď ť ň Q W X

Sada 5

Čteme si o Anežce České

Cíle

- radost z přečtení celé knížky
- stručné seznámení se se zajímavou postavou naší historie

Náměty na aktivity před čtením, při čtení a po čtení

Autorská poznámka

- lišák je průvodcem dějepisnou vlastivědou ve 4. a 5. ročníku
- vzhledem k tématu uvádíme nejen slovníček obrázků, ale i slovníček méně obvyklých slov

Náměty k jednotlivým stranám

Str. 1

Téma: princezna Anežka

- ? Znáte nějakou princeznu? Třeba i z pohádky?
- ... v bublině je zobrazení Anežčina otce – krále Přemysla Otakara I.

Str. 2

Téma: příchod do kláštera

- ? Co si s sebou Anežka přinesla?
 - Kdo se o Anežku v klášteře staral? (jeptišky)
- ... bude třeba vysvětlit, co je to „klášter“ i postavu jeptišky

Str. 3

Téma: v klášteře

- ? Co se Anežka v klášteře učila? Co ještě dělala?
 - Na obrázku ukažte, kde se Anežka učí a kde se modlí.
- ... lze se citlivě pobavit o víře (podobně jako u Karla IV.)

Str. 4

Téma: u dvora

- ? Co se asi učila Anežka u dvora? Proč tam asi Anežku poslali?
- ... bude třeba vysvětlit, co znamená být „u dvora“ – děti to mohou znát z pohádek

Str. 5

Téma: co se dále dělo u dvora

- ? Z čeho je na obrázku poznat, že Anežka nedbala o zábavu a pochoutky?

Str. 6

Téma: urození nápadníci

- ? Co znamená „ucházet se o ruku“?
 - Myslíte, že se Anežka chtěla vdávat? Podle čeho na to usuzujete?
 - Znamená císař vyšší titul (hodnost) než král? Z čeho to z textu poznáte? (a dokonce i...)
- ... vlevo zobrazen anglický král Jindřich III., vpravo císař Fridrich II.
 - lze doplnit, že by odmítnutí znamenalo urážku, naopak svatba představovala politický svazek, podporu, získání území, ...

Str. 7

Téma: rozhodnutí

- ? Rozhodla se Anežka pro svatbu?
 - Co může znamenat „sloužit Bohu a lidem“? Co asi bude Anežka dělat?
- ... lze doplnit, že odmítnutí nakonec císaře neurazilo, protože se rozhodla oddat se Bohu

Str. 8–9

Téma: zakladatelská činnost

- ... bude třeba vysvětlit, co je „špitál“, možná děti někdy slyšely jako hovorový výraz pro nemocnici
 - také bude třeba objasnit, co znamená „řád“ v lišákově poznámce (církvní společenství, v němž se lidé řídí určitými pravidly)

- lze poukázat na to, že děti znají možná slovo řád v jiném významu: řád jako vyznamenání (vojenský řád, ve filmové pohádce Princezna se zlatou hvězdou byl např. Řád zlaté vařečky), řád jako pravidla (jízdni řád) nebo jako systém (uspořádání)
- znamená, že se jedná o Rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou, a lze doplnit, že působí dodnes a je zajímavý nejen tím, že je jediný českého původu, ale je také jediným mužským řádem, který založila žena
- Anežčiným bratrem-králem byl Václav I.
- příležitost k rozvoji empatie, sociálního citění a k respektu k pomáhajícím profesím
- ? Co je na obrázku na str. 8 na stole? (model)
- Co je v bublinách nad Anežčinou hlavou? Co si představuje?
- Jak se stará o nemocné/slabé/chudé/hladové? Jak jim lze i dnes pomáhat? Znáte někoho, kdo jim pomáhá?

Str. 10

Téma: vstup do kláštera

- ? Změnilo se Anežčino oblečení? Proč? (řeholní oděv)
- ... bude třeba vysvětlit, co je „abatyše“
- lze doplnit, že se jednalo o ten klášter, který sama založila
- lze upozornit na to, že na fotografii je nad branou Anežského kláštera soška sv. Anežky

Str. 11

Téma: vzdělání

- ? Co Anežka na obrázku dělá?
- Kde se Anežka naučila číst a psát? (v klášteře) Kde se naučila cizí jazyky? (u dvora)
- Také se učíte cizí jazyk? Který? K čemu je dobré umět cizí jazyk?
- ... bude třeba upozornit na to, že vzdělání – dovednost číst a psát, kterou dnes považujeme za samozřejmou – bylo opravdu výjimečné
- lze poukázat i na to, že vzdělání se dostávalo spíše chlapcům, na rozdílné postavení žen a dívek ve společnosti ještě poměrně nedávno
- s dětmi lze pohovořit o významu vzdělání, jaké možnosti otevírá, zda by se v naší společnosti lidé obešli bez těchto dovedností
- lze poukázat i na to, že všude na světě vzdělání není samozřejmost
- Anežka si dopisovala např. se sv. Klárou nebo s papeži (tedy do ciziny)

Str. 12

Téma: smíření

- ? Kde je na obrázku to smíření vidět? Jaké gesto je představuje?
- Také jste se už při nějakém sporu s někým smířili? Jak smíření proběhlo?
- ... král Václav I. bojoval se svým synem Přemyslem Otakarem II.

Str. 13

Téma: král Přemysl Otakar II.

- ? Kdo je synovec? Co znamená „být oporou“?
- Proč se asi králi říkalo „železný a zlatý“?
- ... Anežka i z kláštera sledovala vládu svého královského rodu a se svým synovcem měla dobré vztahy

Str. 14

Téma: postavení Anežky mezi lidmi

- ? Proč si asi králové a papežové Anežky vážili?
- Kdo je podle vás moudrý a laskavý? Znáte někoho takového?
- ... bude třeba vysvětlit, kdo je papež

Str. 15

Téma: svatá Anežka dnes

- ... bude třeba vysvětlit, co je legenda
- na bankovkách bývají zobrazeni významní lidé naší historie, padesátikorunová bankovka již není v oběhu, plně ji nahradila padesátikorunová mince

Str. 16

Téma: vlastní vyprávění

- ... tento materiál lze použít i ve vyšších ročnících – třeba ve vlastivědě